

Informacja na temat wyników z monitorowania w zakresie realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego w szkole

Wstęp

W roku szkolnym 2019/2020 szkoły podstawowe (dalej SP) i ponadpodstawowe: licea ogólnokształcące (dalej LO), technika (dalej T) i branżowe szkoły I stopnia (dalej BSI) ze wszystkich województw zostały objęte monitorowaniem realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego – na podstawie arkusza monitorowania zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Realizację monitorowania zaplanowano w okresie od stycznia do marca 2020 r., natomiast w związku z czasowym ograniczeniem funkcjonowania jednostek systemu oświaty wywołanym zagrożeniem epidemicznym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w marcu br. polecił kuratorom oświaty zawieszenie do odwołania realizacji planów nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2019/2020, opracowanych z uwzględnieniem podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa – wskazując, aby priorytetowym zadaniem kuratorów oświaty w tym okresie było wspomaganie pracy szkół i placówek oraz monitorowanie przyjętych rozwiązań dotyczących kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia. W związku z powyższym, okres monitorowania został wydłużony (było ono prowadzone do końca sierpnia 2020 r.).

Z informacji przesłanych z kuratoriów oświaty wynikało, że w poszczególnych województwach monitorowaniem objęto następującą liczbę szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących, techników i branżowych szkół I stopnia (% wszystkich szkół danego typu w województwie):

- ❖ w województwie podlaskim - 359 SP (96%), 56 LO (80%), 51 T (91%), 33 BSI (59% - łącznie 499 szkół (co stanowi średnio 90% szkół wszystkich typów w tym województwie);
- ❖ w województwie kujawsko-pomorskim – 576 SP (93%), 66 LO (69%), 69 T (70%), 60 BSI (61%) - łącznie 771 szkół (85 % szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie pomorskim – 636 SP (100%), 87 LO (97%), 82 T (86%), 70 BSI (100%) – łącznie 875 szkół (98% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie lubuskim – 303 SP (100%), 44 LO (100%), 46 T (100%), 45 BSI (100%) – łącznie 438 szkół (100% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie śląskim – 1266 SP (99%), 198 LO (74%), 173 T (83%), 171 BSI (83%) - łącznie 1808 szkół (92% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie świętokrzyskim – 280 SP (55%), 28 LO (29%), 25 T (42%), 16 BSI (25%) - łącznie 349 szkół (48% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie małopolskim – 1350 SP (100%), 142 LO (84%), 140 T (100%), 134 BSI (89%) - łącznie 1766 szkół (98% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie lubelskim – 751 SP (84%), 72 LO (87%), 53 T (68%), 27 BSI (39%) - łącznie 903 szkoły (80% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie łódzkim – 772 SP, 130 LO (93%), 107 T (100%), 93 BS1 (100%) - łącznie 1131 szkół (97% szkół wszystkich typów tym województwie);

- ❖ w województwie warmińsko-mazurskim – 479 SP (100%), 73 LO (99%), 70 T (99%), 71 BS1 (99%) – łącznie 693 szkoły (99% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie opolskim – 361 SP (98%), 39 LO (75%), 48 T (96%), 41 BS1 (54%) - łącznie 489 szkół (89% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie wielkopolskim – 580 SP (50%), 55 LO (21%), 50 T (32%), 42 BS1 (23%) - łącznie 727 szkół (41% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie podkarpackim – 726 SP (74%), 78 LO (32%), 79 T (75%), 33 BS1 (39%) – łącznie 916 szkół (65% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie zachodniopomorskim – 436 SP (100%), 95 LO (100%), 83 T (100%), 56 BS1 (100%) - łącznie 670 szkół (100% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie mazowieckim – 1053 SP (67%), 172 LO (55%), 125 T (63%), 133 BS1 (63%) – łącznie 1483 szkoły (65% szkół wszystkich typów tym województwie);
- ❖ w województwie dolnośląskim – 703 SP (90%), 114 LO (87%), 110 T (89%), 98 BS1 (68%) - łącznie 1025 szkół (87% szkół wszystkich typów tym województwie).

Celem opracowanego w resorcie edukacji arkusza monitorowania było sprawdzenie zgodności organizacji i realizacji zajęć wychowania fizycznego - w roku szkolnym 2019/2020 - z przepisami obowiązującego prawa oświatowego: ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 703, z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, ze zm.), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, ze zm.), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604, z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 373, ze zm.), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289, ze zm.), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego z dnia 29 czerwca 2017 r. (Dz. U. poz. 1322).

Omówienie odpowiedzi udzielonych na poszczególne pytania uwzględnione w arkuszu monitorowania, związane z organizacją i realizacją obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych (liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia) - objętych monitorowaniem.

1. Czy zajęcia wychowania fizycznego są realizowane zgodnie z programem nauczania wychowania fizycznego, opracowanym przez nauczyciela prowadzącego zajęcia (zespół nauczycieli)?

Na ww. pytanie odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 371** szkół wszystkich typów ze wszystkich województw (co stanowi **99%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem).

W **12 866** szkołach objętych monitorowaniem zajęcia wychowania fizycznego są realizowane zgodnie z programem nauczania wychowania fizycznego, opracowanym przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, co stanowi **90%** szkół objętych monitorowaniem ze wszystkich województw.

2. Czy program nauczania wychowania fizycznego został dopuszczony przez dyrektora szkoły do użytku w szkole, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 229** szkół wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi **98%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

Niemal we wszystkich tych szkołach (**97%**) program nauczania wychowania fizycznego został dopuszczony przez dyrektora szkoły do użytku w szkole.

3. Czy program nauczania wychowania fizycznego uwzględnia wszystkie treści kształcenia określone w podstawie programowej wychowania fizycznego dla danego etapu edukacyjnego, w tym treści z zakresu edukacji zdrowotnej?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 319** szkół wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi **99%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

Program nauczania wychowania fizycznego uwzględnia wszystkie treści kształcenia określone w podstawie programowej wychowania fizycznego dla danego etapu edukacyjnego, w tym treści z zakresu edukacji zdrowotnej w niemal **100% szkół**, tj. w **14 271** szkołach wszystkich typów objętych monitorowaniem we wszystkich województwach.

4. Czy program nauczania jest dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 320** szkół wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi niemal **100%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

Z udzielonych odpowiedzi wynika, że w **14 281** szkołach, co stanowi **99,7%** wszystkich szkół, program nauczania jest dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów.

5. Czy tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego w poszczególnych klasach szkoły jest zgodny z ramowym planem nauczania dla szkoły danego typu?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliły łącznie **14 322** szkoły wszystkich typów ze wszystkich województw. Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego w poszczególnych klasach szkoły jest zgodny z ramowym planem nauczania dla szkoły danego typu w **14 220** szkołach ze wszystkich województw (**99%** szkół objętych monitorowaniem).

6. Czy tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego jest okresowo lub rocznie zwiększony na wniosek dyrektora szkoły, przez organ prowadzący szkołę?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliły łącznie **14 553** szkoły wszystkich typów we wszystkich województwach, co stanowi niemal **100%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego jest okresowo lub rocznie zwiększony na wniosek dyrektora szkoły, przez organ prowadzący szkołę w **425** szkołach (**3%**), natomiast **14 128** (**97%**) szkół wskazało, że tygodniowy wymiar godzin

obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego nie jest okresowo lub rocznie zwiększony na wniosek dyrektora szkoły, przez organ prowadzący. W podziale na typy szkół, zwiększenie tygodniowego wymiaru godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego potwierdziło po 3% szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących, 4% techników oraz 5 branżowych szkół I stopnia.

7. Jeżeli tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego został zwiększony, proszę wskazać, o ile?

Odpowiedzi (o 1 godz./o 2 godz./o 3 godz.) na to pytanie udzieliły łącznie **384** szkoły wszystkich typów ze wszystkich województw.

Z analizy udzielonych odpowiedzi wynika, że tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego został zwiększony (łącznie w szkołach we wszystkich województwach):

- o **1 godzinę** - w **180** szkołach, co stanowi **42%** wszystkich szkół,
- o **2 godziny** - w **124** szkołach, co stanowi **29%** ww. szkół;
- o **3 godziny** - w **80** szkołach, co stanowi **19%** ww. szkół.

8. Czy na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego w oddziałach liczących więcej niż 26 uczniów jest dokonywany obowiązkowy podział na grupy?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 205** szkół wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi niemal **98%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

Na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego w oddziałach liczących więcej niż 26 uczniów jest dokonywany obowiązkowy podział na grupy w **13 388** szkołach (**94%**).

9. Czy zajęcia wychowania fizycznego są prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej?

W monitorowanych szkołach zajęcia wychowania fizycznego były najczęściej prowadzone w **grupie oddziałowej**. Odpowiedź taką wskazały **11 143** szkoły wszystkich typów (ze wszystkich województw), tj. w podziale na typy szkół: **8 225 SP, 1 061 LO, 1 088 T, 769 BSI**.

Zajęcia wychowania fizycznego w **grupie międzyoddziałowej** były prowadzone łącznie w **5 233** szkołach wszystkich typów (ze wszystkich województw), tj. w podziale na typy szkół: w **3 929 SP, 849 LO, 699 T, 393 BSI**.

Zajęcia wychowania fizycznego w **grupie międzyklasowej** były prowadzone w **4 059** szkołach wszystkich typów (ze wszystkich województw), tj. w podziale na typy szkół: w **3 180 SP, 314 LO, 333 T, 232 BSI**.

Najrzadziej zajęcia wychowania fizycznego były prowadzone w **grupie międzyszkolnej** (w **254** szkołach wszystkich typów ze wszystkich województw), tj. w podziale na typy szkół: w **34 SP, 68 LO, 95 T, 57 BSI**.

10. Czy statut szkoły określa szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów na zajęciach wychowania fizycznego ?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 239** szkół wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi niemal **98%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

Statut szkoły określa szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów na zajęciach wychowania fizycznego łącznie w **13 119** szkołach (**92%**) wszystkich typów we wszystkich województwach.

11. Czy przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego jest brany pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliły łącznie **14 322** szkoły wszystkich typów we wszystkich województwach, co stanowi niemal **99%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

W **14 293** szkołach (co stanowi **99,8%** wszystkich monitorowanych szkół ze wszystkich województw), przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego brano pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

W podziale na typy szkół - przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego jest brany pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej - w **99%** szkół podstawowych, **96%** liceów ogólnokształcących, **97%** techników, **97%** branżowych szkół I stopnia - ze wszystkich województw.

12. Czy w szkole są uczniowie zwolnieni przez dyrektora szkoły z realizacji zajęć wychowania fizycznego, na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii (tj. z całości zajęć wychowania fizycznego).

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 287** szkół wszystkich typów we wszystkich województwach, co stanowi niemal **98%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

W **10 444** szkołach wszystkich typów ze wszystkich województw (**73%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem) jest co najmniej 1 uczeń zwolniony z całości zajęć wychowania fizycznego, na podstawie opinii lekarza (w **66%** szkół podstawowych, **91%** liceów ogólnokształcących, **94%** techników, **80%** branżowych szkół I stopnia).

Jednocześnie w **3 843** szkołach (co stanowi **27%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem) nie ma żadnego ucznia zwolnionego z całości zajęć wychowania fizycznego.

13. Ilu uczniów jest zwolnionych z całości zajęć wychowania fizycznego, na podstawie opinii lekarza (z całości zajęć wychowania fizycznego).

Odnosząc się do szkół, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie należy wskazać, że średnio ponad **5% uczniów** szkół ww. wszystkich typów ze wszystkich województw jest zwolnionych z całości zajęć wychowania fizycznego - na podstawie opinii lekarza (**1,3%** uczniów szkół podstawowych, **7,8%** uczniów liceów ogólnokształcących, **6,7%** uczniów techników, **5,2%** uczniów branżowych szkół I stopnia).

Jak wynika z ww. informacji, najwięcej uczniów zwolnionych z całości zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii lekarza jest w liceach ogólnokształcących i technicach. Skala zwolnień uczniów w szkołach podstawowych jest niewielka i wynosi ok. **1%** uczniów SP.

14. Czy w szkole są uczniowie zwolnieni przez dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii (tj. z części zajęć wychowania fizycznego).

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliły łącznie **14 253** szkoły wszystkich typów we wszystkich województwach, co stanowi niemal **98%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem. Łącznie w **4 682** monitorowanych szkołach wszystkich typów (co stanowi **32%** wszystkich monitorowanych szkół ze wszystkich województw) są uczniowie zwolnieni przez dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach z części zajęć wychowania

fizycznego, a w **9 751 szkołach** (68% wszystkich monitorowanych szkół) – nie ma żadnego takiego ucznia.

15. Ilu uczniów jest zwolnionych na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza (z części zajęć wychowania fizycznego).

Łączna liczba uczniów zwolnionych z części (a nie całości) zajęć wychowania fizycznego w szkołach objętych monitorowaniem we wszystkich województwach wynosi **21 316** uczniów: 11 703 uczniów szkół podstawowych (co stanowi **0,7%** wszystkich uczniów SP), 5 799 uczniów liceów ogólnokształcących (co stanowi **1,6%** wszystkich uczniów LO), 3 179 uczniów techników (co stanowi **0,9%** wszystkich uczniów techników), 635 uczniów branżowych szkół I stopnia (**0,6%** wszystkich uczniów BSI).

16. Czy obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego są realizowane w formie zajęć do wyboru przez ucznia, zgodnie z przepisami w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego.

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 309** szkół wszystkich typów we wszystkich województwach, co stanowi niemal **99%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

Obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego są realizowane w formie zajęć do wyboru przez uczniów, zgodnie z przepisami w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, łącznie w **3 827** szkołach wszystkich typów, co stanowi **27%** szkół wszystkich typów objętych monitorowaniem ze wszystkich województw. W podziale na typy szkół - zajęcia wychowania fizycznego są realizowane w formie zajęć do wyboru przez uczniów - w 28% szkół podstawowych, 25% liceów ogólnokształcących, 23% techników, 19% branżowych szkół I stopnia

17. Czy zajęcia klasowo-lekcyjne są realizowane w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny lekcyjne tygodniowo w szkole podstawowej/1 godzina lekcyjna tygodniowo w szkole ponadpodstawowej? (pytanie dotyczyło szkół, które realizowały obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego w formie do wyboru).

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliły łącznie **4 453** szkoły wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi niemal **96%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem, w których są realizowane dopuszczalne formy wychowania fizycznego. W większości szkół - łącznie w **3 672** szkołach, co stanowi **82%** monitorowanych szkół, które realizują obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego w formie do wyboru - zajęcia klasowo-lekcyjne są realizowane w wymiarze zgodnym z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego.

18. W jakiej formie do wyboru przez uczniów są prowadzone zajęcia? (pytanie dotyczyło szkół, które realizowały obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego w formie do wyboru).

Zajęcia sportowe, rekreacyjno-zdrowotne, taneczne oraz aktywna turystyka były realizowane – w ramach zajęć do wyboru przez ucznia - łącznie w **6 029** szkołach, co oznacza, że w części szkół - w ramach dopuszczalnych form realizacji wychowania fizycznego – realizowano więcej niż jeden rodzaj zajęć.

Najwięcej szkół (**3 360** szkół, co stanowi **88%** szkół wszystkich typów, które zadeklarowały realizację dopuszczalnych form wychowania fizycznego) realizowało – w ramach dopuszczalnych form realizacji zajęć wychowania fizycznego - **zajęcia sportowe**. W podziale na typy szkół zajęcia sportowe były realizowane w: 2 563 SP, 321 LO, 280 T, 196 BSI.

Realizację zajęć rekreacyjno-zdrowotnych zadeklarowało **1 778 szkół** (co stanowi **46%** szkół, w których realizuje się dopuszczalne formy realizacji wychowania fizycznego). W podziale na typy szkół zajęcia rekreacyjno-zdrowotne były realizowane w: 1 285 SP, 204 LO, 157 T, 132 BSI. Realizacja zajęć tanecznych odbywała się w **597** szkołach (co stanowi **16%** szkół w których realizuje się dopuszczalne formy realizacji wychowania fizycznego). W podziale na typy szkół zajęcia taneczne były realizowane w: 386 SP, 114 LO, 60 T, 37 BSI. Realizacja aktywnej turystyki odbywała się w **294** szkołach (co stanowi **8%** szkół w których realizuje się dopuszczalne formy realizacji wychowania fizycznego). W podziale na typy szkół zajęcia aktywnej turystyki były realizowane w: 202 SP, 44 LO, 31 T, 17 BSI.

19. Kto prowadzi zajęcia do wyboru przez uczniów?(pytanie dotyczyło szkół, które realizowały obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego w formie do wyboru).

W większości szkół (**3 865 szkół**) wszystkich typów ze wszystkich województw wskazano, że zajęcia wychowania fizycznego w formie do wyboru prowadzi nauczyciel wychowania fizycznego prowadzący zajęcia klasowo-lekcyjne, co stanowi **92%** wszystkich szkół, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

Natomiast nauczyciel inny, niż nauczyciel wychowania fizycznego prowadzący zajęcia klasowo-lekcyjne – prowadzi zajęcia wychowania fizycznego w formie do wyboru łącznie w **342 szkołach** wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi **8%** wszystkich szkół, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

20. Czy szkoła zamierza wprowadzić do oferty edukacyjnej obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego w formie do wyboru przez uczniów (jeżeli ich dotychczas nie realizowała)?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliły łącznie **13 354** szkoły wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi **92%** wszystkich szkół, które zostały objęte monitorowaniem.

Odnosząc się do szkół, które w pyt. nr 16 wskazały, że nie realizowały dotychczas zajęć wychowania fizycznego w formie do wyboru (tj. 10 482 szkół), należy zauważyć, że **4 185** szkół wskazało, że zamierza wprowadzić do oferty ww. zajęcia (co stanowi **40%** szkół, które dotychczas nie realizowały zajęć wychowania fizycznego w formie do wyboru), a **9 169** szkół wskazało, że nie zamierza wprowadzać ww. zajęć do oferty edukacyjnej szkoły. W podziale na typy szkół, zajęcia do wyboru przez uczniów zamierza wprowadzić: 3 219 SP, 394 LO, 319 T, 253 BSI.

21. Jeżeli szkoła nie zamierza wprowadzić do oferty edukacyjnej obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego w formie do wyboru przez uczniów, proszę wskazać, dlaczego?

(Pytanie dotyczyło szkół, które w trakcie monitorowania nie realizowały wychowania fizycznego w formie do wyboru oraz nie zamierzają wprowadzić takich zajęć w przyszłości, tj. – jak wynika z odpowiedzi na wcześniejsze pytanie (nr 20) - **9 169** szkół).

Z analizy udzielonych odpowiedzi wynika, że łącznie **4 962** szkoły (SP – 3519, LO – 533, T – 518, BSI – 392) nie zamierzają wprowadzić ww. zajęć z powodu niewystarczającej bazy sportowej, **4 911** szkół (SP – 3 308, LO – 550, T – 606, BSI – 447) – z powodu miejsca zamieszkania uczniów i problemów z organizacją dowozów, a **2 246** szkół (SP – 1 865, LO – 143, T – 133, BSI – 105) - z powodu braku możliwości kadrowych.

22. Jeżeli wybrano odpowiedź: „z innych przyczyn”, proszę wskazać, z jakich oraz podać liczbę szkół, w których wskazano poszczególne odpowiedzi.

Przyczyny inne, niż wymienione w pyt. nr 21, z powodu których szkoły nie zamierzają wprowadzić do oferty dopuszczalnych form realizacji wychowania fizycznego - wskazały łącznie **1 532 szkoły** wszystkich typów ze wszystkich województw.

Z analizy odpowiedzi na ww. pytanie wynika, że najczęściej szkół (**543 szkoły**) jako przyczynę wskazało małą liczebność klas oraz problemy lokalowe, **455 szkół** wskazało trudności organizacyjne, dużą liczbę uczniów, zmienowość, plan zajęć, wydłużenie czasu pobytu ucznia w szkole, oraz fakt, że uczniowie dojeżdżają do szkoły z innych miejscowości, **192** szkoły wskazały brak zainteresowania uczniów (uczniowie nie zgłaszają zapotrzebowania na zajęcia do wyboru), **163** szkoły wskazały, że oferta edukacyjna w szkołach jest wystarczająca (duża liczba zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych), **64** szkoły wskazały ograniczone możliwości finansowe, **36** szkół jako przyczynę wskazało specyfikę szkoły (klasy mundurowe, szkoła w szpitalu uzdrowiskowym, szkoła przyszpitalna), **23** szkoły jako przyczynę wymieniły bogatą ofertę innych instytucji na terenie gminy, **12** szkół wskazało jako przyczynę fakt, że szkoła jest szkołą sportową lub ogólnodostępną z oddziałami sportowymi, taka sama liczba szkół (**12**) wskazała ograniczenia zdrowotne uczniów, **11** szkół wskazało jako przyczynę niepełnosprawność uczniów, mniej niż **10** szkół wskazało - zbyt zróżnicowane zainteresowanie uczniów dziedzinami sportu oraz niską frekwencję uczniów na takich zajęciach w latach ubiegłych.

23. Czy szkoła organizuje, zgodnie z podstawą programową wychowania fizycznego, zawody sportowe lub imprezy rekreacyjno-sportowe?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliły łącznie **14 322** szkoły wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi **99%** wszystkich szkół, które zostały objęte monitorowaniem.

Łącznie **12 995** szkół wszystkich typów (co stanowi **91%** wszystkich monitorowanych szkół, które udzieliły odpowiedzi) organizuje zawody sportowe lub imprezy rekreacyjno-sportowe. W podziale na typy szkół, organizację zawodów sportowych lub imprez rekreacyjno-sportowych, zgodnie z podstawą programową, potwierdziło: 9 590 SP, 1 266 LO, 1 189 T, 950 BSI.

24. Proszę wskazać, ile zawodów sportowych oraz imprez rekreacyjno-sportowych zorganizowano w szkole w roku szkolnym 2019/2020 ?

Z analizy odpowiedzi udzielonych przez szkoły wynika, że w roku szkolnym 2019/2020 zorganizowano w monitorowanych szkołach łącznie **69 448** zawodów sportowych.

Najwięcej zawodów sportowych i imprez sportowych zorganizowano w szkołach woj. małopolskiego i śląskiego – ponad **8 tys.** oraz w szkołach w woj. mazowieckim - ponad **6 tys.** W pozostałych województwach zorganizowano od ponad **2 tys.** do ponad **5 tys.** zawodów i imprez.

25. Proszę wskazać, jakie formy aktywności uwzględniono w ramach szkolnych zawodów sportowych ?

Realizację jednej lub kilku form aktywności (tj. gier zespołowych, rekreacyjnych, form lekkoatletycznych) w ramach szkolnych zawodów sportowych zadeklarowało łącznie **26 049** monitorowanych szkół wszystkich typów ze wszystkich województw.

W monitorowanych szkołach - w ramach szkolnych zawodów sportowych - najczęściej realizowano gry zespołowe - w **11 943** szkołach wszystkich typów ze wszystkich województw (SP – 8834, LO – 1178, T – 1142, BSI – 789 szkół), co stanowi **46%** wszystkich monitorowanych szkół, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

Gry rekreacyjne realizowano w **7 991** szkołach wszystkich typów ze wszystkich województw (SP – 6266, LO – 657, T – 579, BSI – 489 szkół), co stanowi **31%** wszystkich monitorowanych szkół, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

Formy lekkoatletyczne realizowano w **6 115** szkołach wszystkich typów ze wszystkich województw (SP - 4768, LO - 495, T - 487, BSI - 365), co stanowi **23%** wszystkich monitorowanych szkół, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

26. Jeśli wybrano odpowiedź: „inne”, proszę wskazać, jakie inne formy aktywności uwzględniono w ramach szkolnych zawodów sportowych oraz podać liczbę szkół, w których wskazano poszczególne odpowiedzi?

Z analizy odpowiedzi na ww. pytanie wynika, że **2 575** szkół wskazało, że realizowało inne formy aktywności niż te, które zostały wymienione w pytaniu nr 25.

Najwięcej monitorowanych szkół ze wszystkich województw (**725**) wymieniło realizację zawodów (turniejów) w tenisie stołowym, **471** szkół realizowało zawody kolarskie (kolarstwo górskie), rajdy rowerowe, piesze gry terenowe, marsze terenowe, biegi przełajowe, nordic walking, **295** szkół realizowało zawody (turnieje) szachowe, warcabowe, bilardowe, **205** szkół - zawody pływackie, w **162** szkołach organizowano dzień sportu/festyny/turnieje rodzinne sportowe, **75** szkół wskazało realizację sportów zimowych, w **69** szkołach realizowano koszykówkę, siatkówkę, piłkę nożną, **61** szkół organizowało turnieje wiedzy i umiejętności sportowych, **57** szkół - strzelectwo sportowe, łucznictwo, szermierkę, **51** szkół - sporty siłowe i sporty walki (judo, karate, zapasy), **41** szkół - jazdę konną, **40** szkół - zawody i turnieje taneczne, **36** szkół - badmintonowe, **24** szkoły wymieniły wycieczki turystyczno-krajoznawcze, **17** szkół - zawody na ścianie wspinaczkowej, mniej niż **10** szkół realizowało zawody: na ergonometrach wioślarskich (sptywy kajakowe), wędkarskie, w unihokeju, w regatach, w wyciskaniu sztangi, w gimnastyce, fitnessie, w podciąganiu na drążku, cheerleadingu, paraolimpiady, bowlingowe, akrobatyczne w skokach na trampolinie, mas-wrestling, wielobój młodego skoczka spadochronowego w tunelu aerodynamicznym.

27. Czy wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego posiadają odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia tych zajęć?

Odpowiedzi na ww. pytanie udzieliły łącznie **14 323** szkoły wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi **98%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

W **14 296** szkołach wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego posiadają odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia tych zajęć, co stanowi **niemal 100%** wszystkich monitorowanych szkół (wszystkich typów we wszystkich województwach).

28. Proszę wskazać liczbę nauczycieli wychowania fizycznego, którzy nie posiadają odpowiednich kwalifikacji do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Z informacji przesłanych z 16 kuratoriów oświaty wynika, że we wszystkich typach szkół objętych monitorowaniem odpowiednich kwalifikacji do prowadzenia tych zajęć nie posiada łącznie **28** nauczycieli: w szkołach podstawowych - **23** nauczycieli, w liceach ogólnokształcących - **3** nauczycieli, a w technikach - **2** nauczycieli.

W szkołach branżowych I stopnia objętych monitorowaniem wszyscy nauczyciele posiadają kwalifikacje do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

29. Czy zajęcia wychowania fizycznego są prowadzone oddzielnie dla dziewcząt i chłopców?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 311** szkół wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi **99%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

Zajęcia wychowania fizycznego są prowadzone oddzielnie dla dziewcząt i chłopców łącznie w **5 134** szkołach (wszystkich typów we wszystkich województwach), co stanowi **36%** wszystkich szkół objętych monitorowaniem. W **9 177** szkołach (co stanowi **64%**

wszystkich szkół objętych monitorowaniem) zajęcia wychowania fizycznego nie są prowadzone oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

Podział ze względu na płeć na zajęciach wychowania fizycznego najczęściej występuje w liceach ogólnokształcących (58% szkół). W technikach taki podział występuje w 46% szkół, w branżowych szkołach I stopnia – w 40% szkół, a w szkołach podstawowych – w 31% szkół.

30. Gdzie odbywa się realizacja zajęć wychowania fizycznego?

Z analizy udzielonych odpowiedzi wynika, że w większości monitorowanych szkół, które udzieliły odpowiedzi na ww. pytanie, zajęcia wychowania fizycznego odbywają się w kilku lub we wszystkich wskazanych w arkuszu miejscach (suma udzielonych odpowiedzi wynosi 37 282, a liczba szkół wszystkich typów objętych monitorowaniem wynosi 14 514).

Zajęcia wychowania fizycznego najczęściej były prowadzone w sali gimnastycznej – w 13 074 szkołach, co stanowi 90% wszystkich monitorowanych szkół.

Zajęcia wychowania fizycznego na boisku szkolnym odbywały się w 12 313 szkołach, co stanowi 85% wszystkich monitorowanych szkół.

W 8 057 szkół realizowano te zajęcia na terenie w pobliżu szkoły (co stanowi 56% wszystkich monitorowanych szkół), a w 3 838 szkołach – na basenie (co stanowi 26% wszystkich monitorowanych szkół).

31. Jeśli wybrano odpowiedź: „inne”, proszę wskazać, w jakim miejscu są realizowane zajęcia wychowania fizycznego oraz podać liczbę szkół, w których wybrano poszczególne odpowiedzi?

Z informacji przesłanych z kuratoriów oświaty wynika, że w 3 181 szkołach obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego były realizowane w innych miejscach, niż wymienione w pytaniu nr 30 tj.:

- ✓ w 838 szkołach – na stadionie,
- ✓ w 567 szkołach – na siłowni, w tym na dworze,
- ✓ w 442 szkołach – na korytarzu szkolnym,
- ✓ w 431 szkołach – na lodowisku,
- ✓ w 165 szkołach – w sali zastępczej, np. w klasie,
- ✓ w 154 szkołach – na hali sportowej,
- ✓ w 87 szkołach – w sali do tenisa,
- ✓ w 81 szkołach – w salach specjalistycznych,
- ✓ w 81 szkołach – w parku, lesie,
- ✓ w 70 szkołach – na korcie tenisowym, tenis ziemny,
- ✓ w ponad 40 szkołach – na strzelnicy, na stoku narciarskim,
- ✓ w ponad 30 szkołach – na kręgielni, w ośrodku sportowym,
- ✓ w mniej niż 30 szkołach (od 15 do 27 szkół) – na ścieżce zdrowia, w świetlicy szkolnej lub wiejskiej, w sali fitness,
- ✓ w mniej niż 10 szkołach – w sali do bilarda, w kompleksie rekreacyjno-sportowym, na kręgielni, na basenie, na ścianie wspinaczkowej, na trasach rowerowych, na placu zabaw, na boisku do squasha, w ogródku jordanowskim, w skateparku, na sankach.

32. Czy zajęcia wychowania fizycznego są realizowane z zastosowaniem metod i urządzeń zapewniających pełne bezpieczeństwo ćwiczącym uczniom?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie 14 319 szkół wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi 99% wszystkich szkół objętych monitorowaniem.

Zajęcia wychowania fizycznego są realizowane z zastosowaniem metod i urządzeń zapewniających pełne bezpieczeństwo ćwiczącym uczniom łącznie w **14 300** szkołach wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi niemal **100%** wszystkich szkół, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

33. Czy dyrektor szkoły sprawuje nadzór pedagogiczny nad realizacją obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, w tym obserwuje, analizuje i ocenia przebieg procesu kształcenia oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej?

Odpowiedzi TAK/NIE udzieliło łącznie **14 326** szkół wszystkich typów ze wszystkich województw, co stanowi **niemal 100%** wszystkich monitorowanych szkół.

Z analizy odpowiedzi wynika, że w niemal wszystkich szkołach (**14 319**) dyrektor szkoły sprawuje nadzór pedagogiczny nad realizacją obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (co stanowi **99,95%** wszystkich szkół).